КОМП'ЮТЕРНИЙ СИНТЕЗ та ОБРОБКА ЗОБРАЖЕНЬ

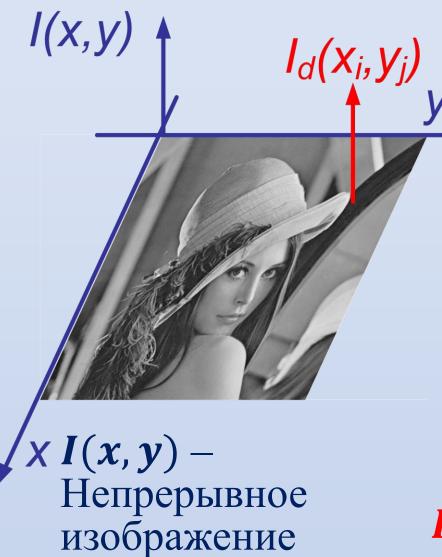
2020 / 2021 навчальний рік

СИГНАЛИ

- 1. 2D зображення = 2D сигнал.
- 2. Дискретизація 2D сигналів
- 3. Теорема відліків для 2D сигналів.
- 4. Відновлення 2D зображень.

https://github.com/eabshkvprof/2021_Image_Processing_IPZm_20

Зображення ← = → Дискретний сигнал

$$i = 0, 1, ... n - 1$$
 $j = 0, 1, ... m - 1$
 $x_i = T_x * i$
 $y_j = T_y * j$
 T_x, T_y - шаги
дискретизации

 $I(x_i, x_j) \to \hat{I}(i, j)$ дискретное изображение

I(x,y) замена $\widehat{I}(i,j)$

2D ряд Фур'є

Комплексна форма 2D ряду Фур'є

$$I(x,y) = \sum_{k,m=-\infty}^{\infty} c_{km} e^{i2\pi(\omega_{kx}x + \omega_{my}y)}$$

$$c_{km} = \frac{1}{T_x T_y} \int_0^{T_x} \int_0^{T_y} I(x, y) e^{i2\pi(\omega_{kx} x + \omega_{my} y)} dx dy$$

$$k, m = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$$
 $c_{km}(\omega_{kx}, \omega_{my}) = |c_{km}|e^{i\varphi_{km}}$
 ω_k, ω_m - пространственные частоты,
 $|c_{km}|$ — пространственный спектр амплитуд,
 φ_{km} —пространственный спектр фаз.

2D перетворення Фур'є

Зображення $I(x,y) \in 2D$ сигнал

Пряме перетворення $I(x,y) \Rightarrow F(\omega_1, \omega_2)$

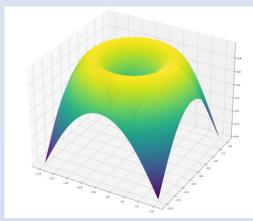
$$F(\omega_1, \omega_2) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} I(x, y) e^{-j(\omega_1 x + \omega_2 y)} dx dy$$

Зворотне перетворення $F(\omega_1, \omega_2) \Rightarrow I(x,y)$

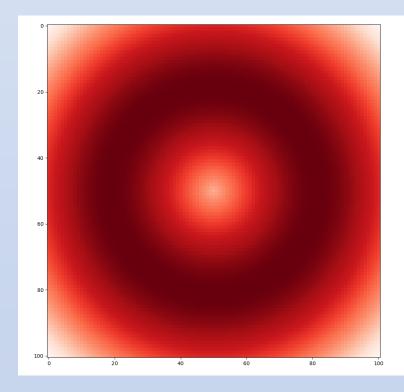
$$I(x,y) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega_1, \omega_2) e^{j(\omega_1 x + \omega_2 y)} d\omega_1 d\omega_2$$

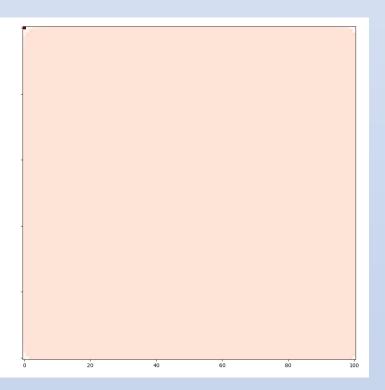
 $F(\omega_1, \omega_2)$ - комплексна функція — двовимірний спектр сигналу I(x, y).

2D перетворення Фур'є

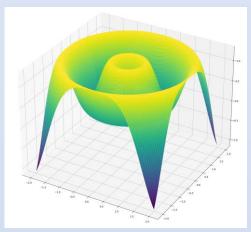

$$I(x,y) = sin(\sqrt{x^2 + y^2})$$

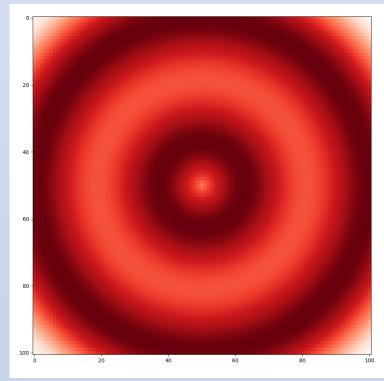

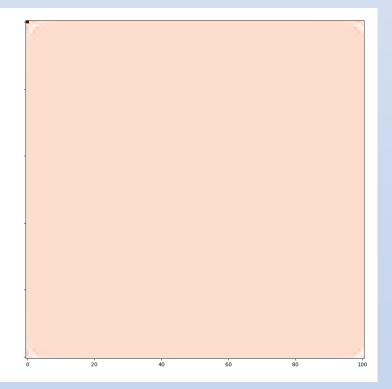

2D перетворення Фур'є

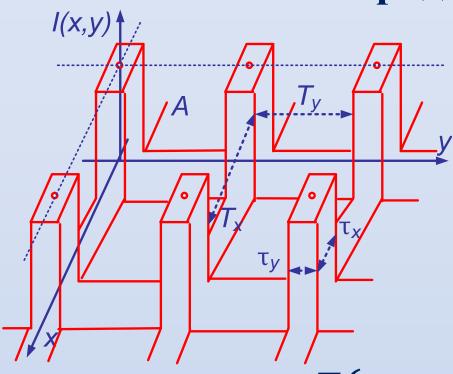

$$I(x,y) = \sin n \left(\sqrt{x^2 + y^2} \right) + 0.75\cos(3 * \sqrt{x^2 + y^2})$$

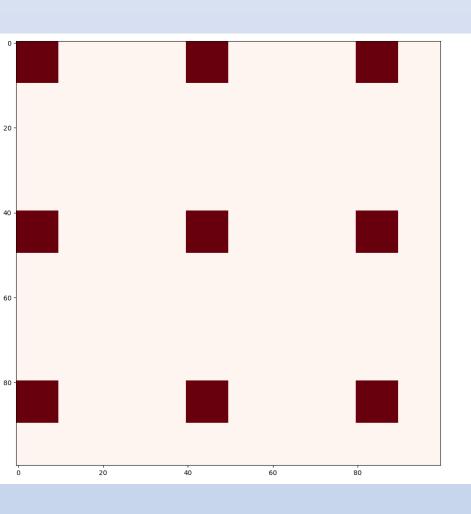
2D ряд Фур'є

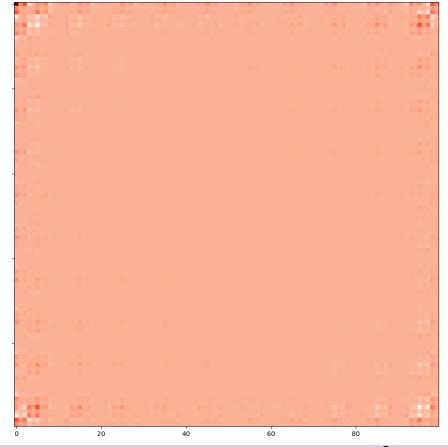

$$F(\omega_1, \omega_2) =$$

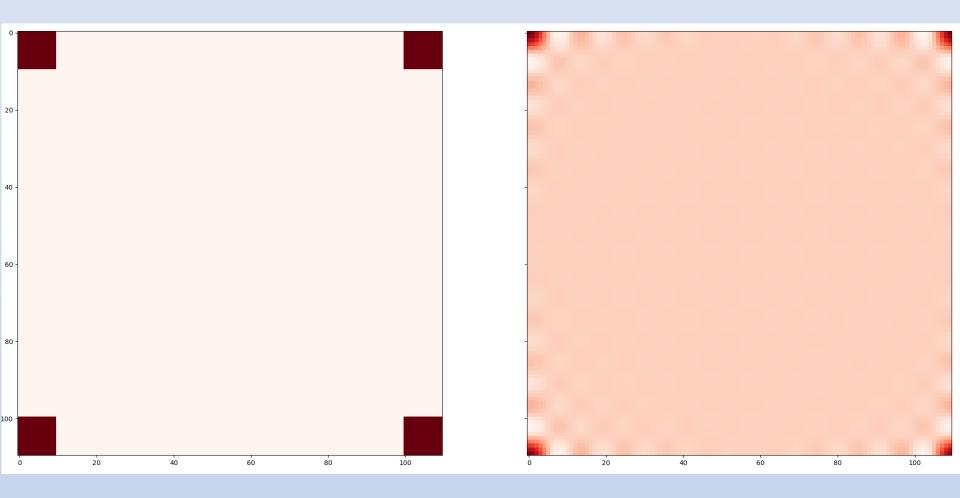
$$A\tau_{x}\tau_{y}\frac{sin(\omega_{x}\tau_{x}/2)}{\omega_{x}\tau_{x}/2}*rac{sin(\omega_{y}\tau_{y}/2)}{\omega_{y}\tau_{y}/2}$$

$$T=40$$
, $au=10$

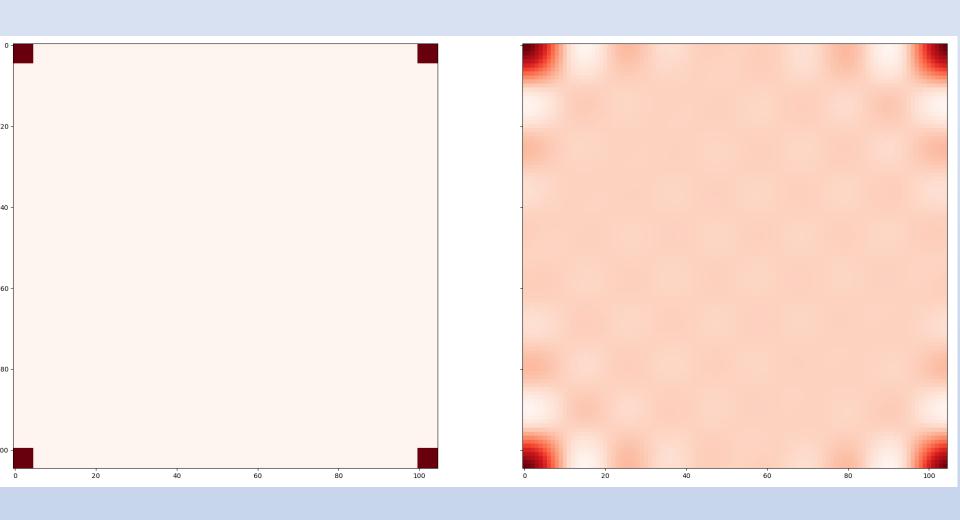

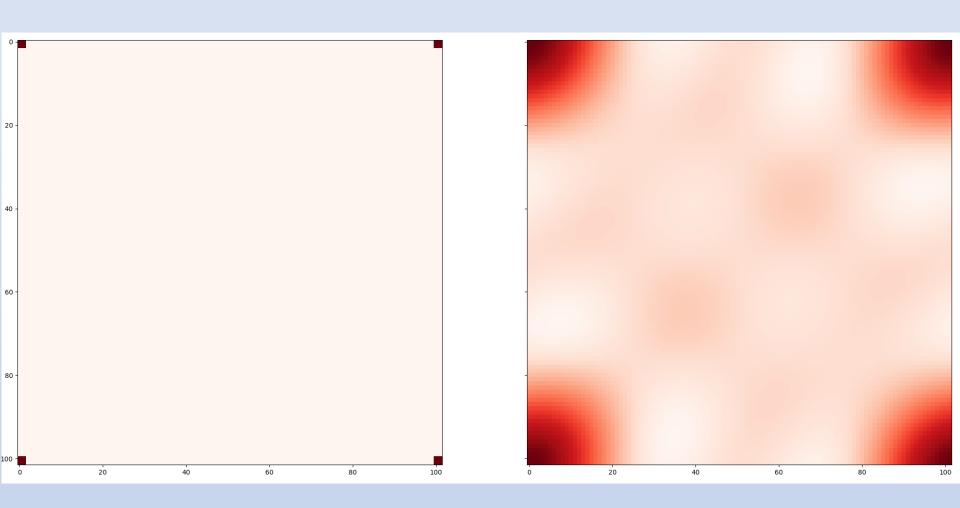
$$T = 100, \tau = 10$$

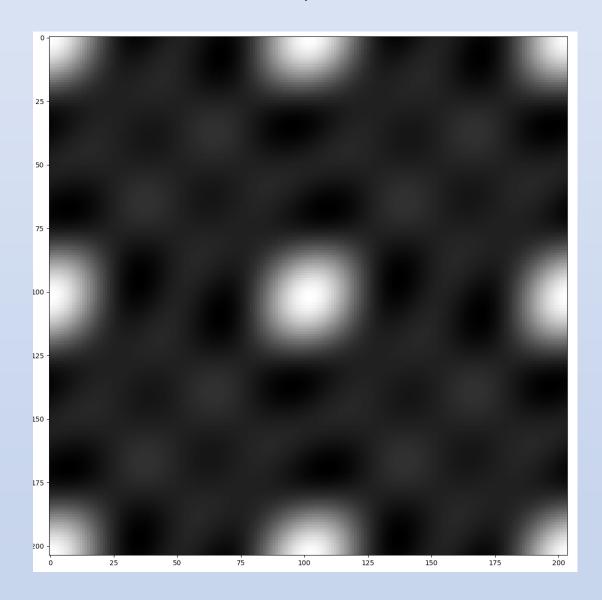
$$T = 100, \tau = 5$$

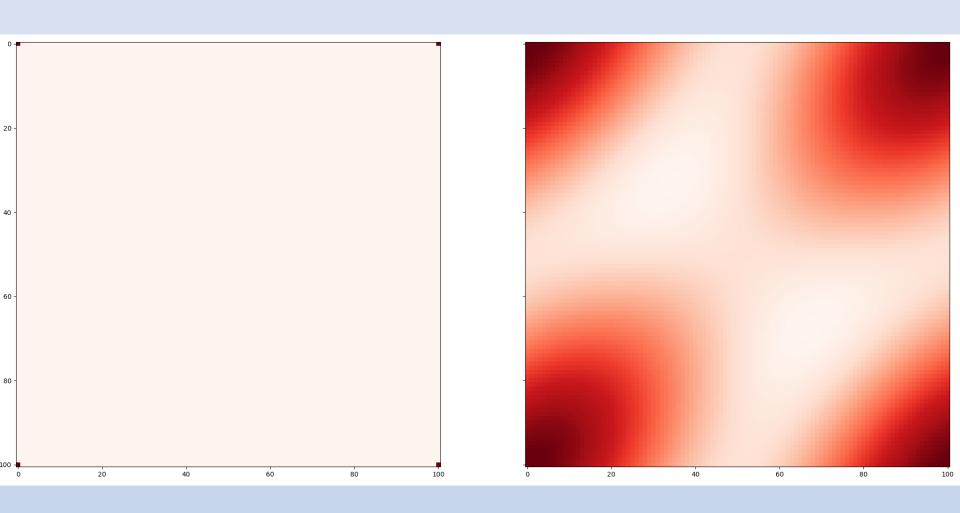
$$T = 100, \tau = 2$$

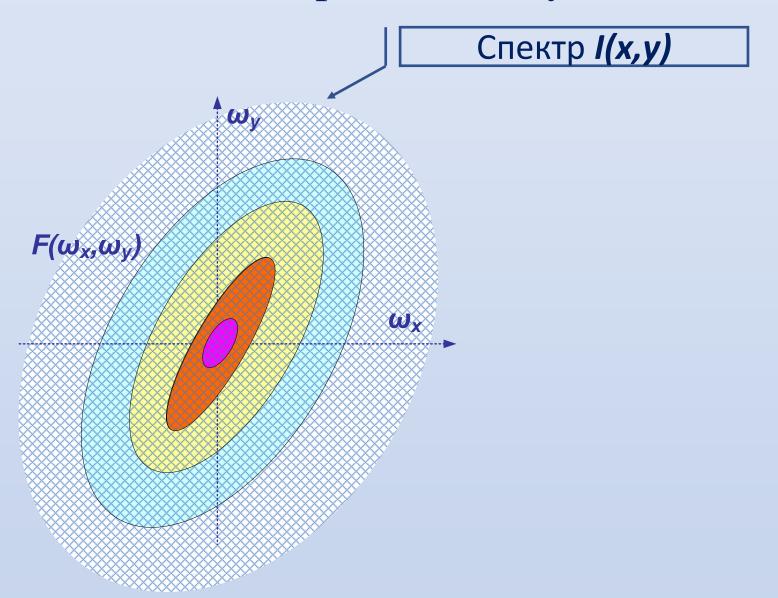
2D послідовність прямокутних імпульсів $T = 100, \tau = 2$

$$T=100$$
, $au=1$

Спектр 2D сигналу

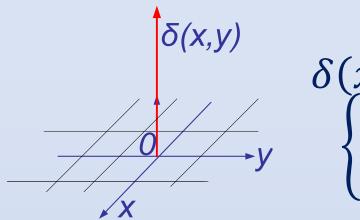

Сигнал з фінітним спектром

Важливо. Якщо пряме Фур'є перетворення сигналу $I(x,y)\Rightarrow F(\omega_x,\,\omega_y)$ таке, що для $|\omega_x|>\omega_{xmax}, |\omega_y|>\omega_{ymax}$ виконується $F(\omega_x,\,\omega_y)\equiv 0$

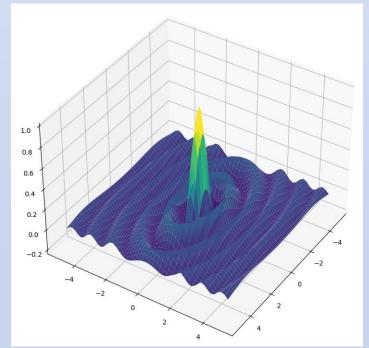
тоді сигнал I(x,y) має фінітний спектр!

2D дельта-функция

$$\delta(x,y) = \begin{cases} \infty : x = 0 \text{ and } y = 0 \\ 0 : x \neq 0 \text{ or } y \neq 0 \end{cases}$$

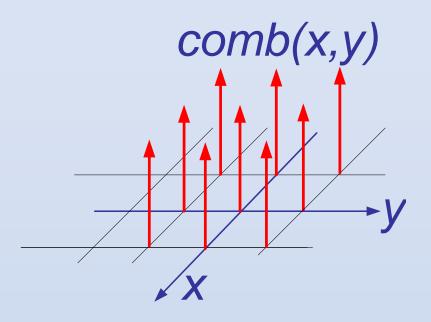
Спектр 2D дельта-функции

$$F(\omega_1,\omega_2)$$

$$= sinc(\omega_1 \tau_1) * sinc(\omega_2 \tau_2)$$

2D дискретизуюча функція

$$comb(x, y, \Delta x, \Delta y) = \sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \delta(x - m\Delta x, y - n\Delta y)$$

2D дискретизація

2D дискретизація – перемноження первинної функції на дискретизуючу функцію

$$I_{s}(x,y) = I(x,y) * comb(x,y,\Delta x,\Delta y) =$$

$$= \sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} I(m\Delta x, n\Delta y) \delta(x - m\Delta x, y - n\Delta y)$$

Сигнал-зображення $I(x,y) \Rightarrow$ його спектр $F(\omega_1, \omega_2)$

Дискретизоване зображення - сигнал $I_s(x,y)$ $\Rightarrow$ його ?? спектр

2D дискретизація

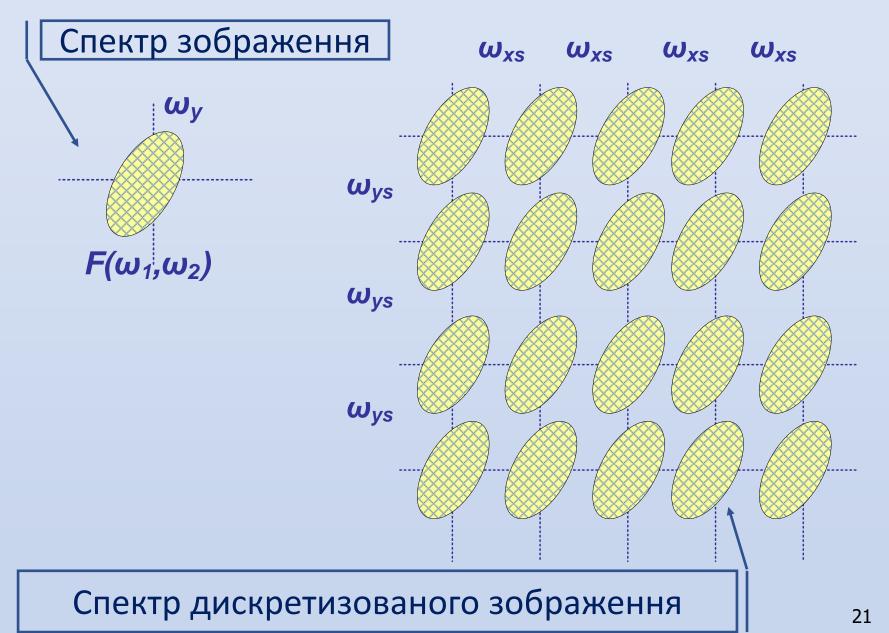
Просторові частоти дискретизації $\boldsymbol{\omega}_{xs} = ^{1}/_{\Delta x}$, $\boldsymbol{\omega}_{ys} = ^{1}/_{\Delta y}$

Спектр $F_s(\boldsymbol{\omega_1}, \boldsymbol{\omega_2})$ дискретизованого зображення

$$F_{S}(\omega_{x}, \omega_{y}) = \omega_{xs}\omega_{xs} \sum_{k=-\infty}^{\infty} \sum_{l=-\infty}^{\infty} F(\omega_{x} - k\omega_{xs}, \omega_{y} - l\omega_{ys})$$

Спектр дискретизованого зображення є періодична (нескінчена) комбінація спектрів вихідного (безперервного) зображення, повторених в вузлах сітки $\boldsymbol{\omega}_{xs}$, $\boldsymbol{\omega}_{ys}$

Спектр дискретизованого фінітного 2D сигналу

Відтворення 2D сигналу

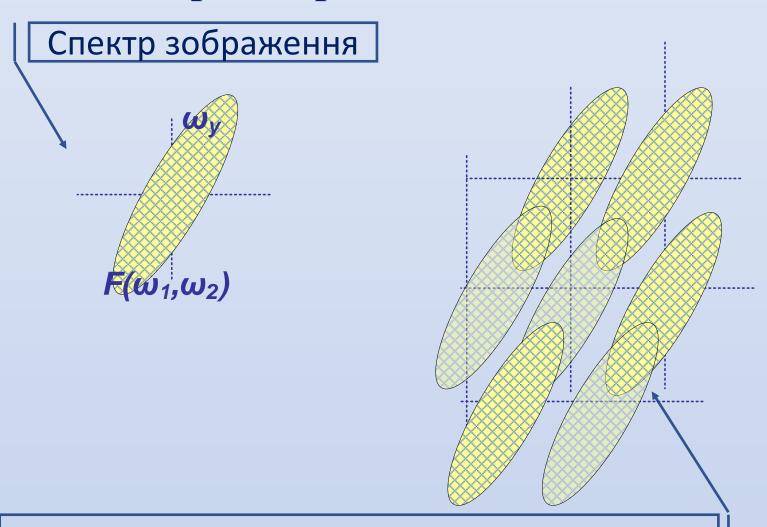
Відтворення 2D сигналу однозначне можливе, коли виконуються умови 2D аналогу теореми Найквіста — Котельникова, тобто:

$$1/\Delta x = \omega_{xs} > 2\omega_{xmax}$$
  $1/\Delta y = \omega_{ys} > 2\omega_{ymax}$

$$\hat{I}(x,y) =$$

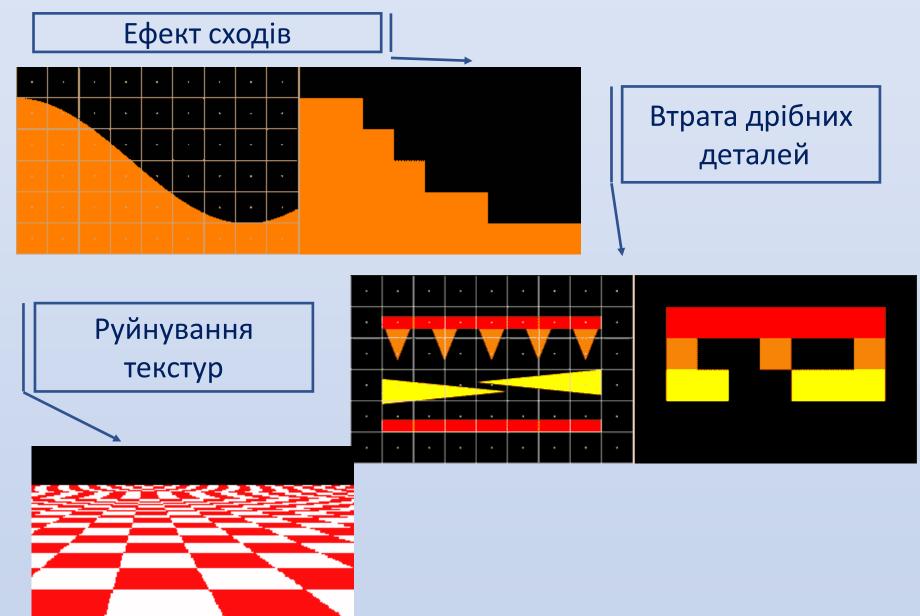
$$\sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} I(m\Delta x, n\Delta y) sinc(\omega_{xs} x - m) sinc(\omega_{ys} x - n)$$

Спектр дискретизованого 2D сигналу

Порушення умов теореми Найквіста-Котельникова. Відтворення **НЕМОЖЛИВО**

Елайсінг

Рекомендована ЛІТЕРАТУРА

- Вовк С.М., Гнатушенко В.В., Бондаренко М.В. Методи обробки зображень та комп'ютерний зір: навчальний посібник. Д.: Ліра, 2016 148 с.
- **Красильников Н.Н.** Цифровая обработка 2D- и 3D- изображений: учеб.пособие.- СПб.: БХВ-Петербург, 2011.- 608 с.: ил.
- Гонсалес Р.С., Вудс Р.Э. Цифровая обработка изображений. М.: Техносфера, 2005. -1070 с.
- Визильтер Ю.В., Желтов С.Ю. и др. Обработка и анализ зображений в задачах машинного зрения.-М.: Физматкнига, 2010.-672 с.

Рекомендована ЛІТЕРАТУРА

- Ватолин Д., Ратушняк А., Смирнов М., Юкин В. Методы сжатия данных. Устройство архиваторов, сжатие изображений и видео. М.: ДИАЛОГ-МИФИ, 2002. 384 с.
- **Творошенко І.С.** Конспект лекцій з дисципліни «Цифрова обробка зображень» / І.С.Творошенко : І.С. Творошенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 75 с.
- Методи компьютерной обработки изображений: Учебное пособие для ВУЗов/ Под ред.: Сойфер В.А.. 2-е изд., испр. М.: Физматлит, 2003. 780 с.
- Фисенко В.Т., Фисенко Т.Ю. Компьютерная обработка и распознавание изображений: учеб. пособие. СПб: СПбГУ ИТМО, 2008. 192 с.

Додаткова ЛІТЕРАТУРА

- **Грузман И.С.**, Киричук В.С. Цифровая обработка зображений в информационных системах. Новосибирск: Изд-во НГУ, 2002. 352 с.: ил.
- Solomon C., Breckon T. Fundamentals of Digital Image Processing. Willey-Blackwell, 2011 344 p.
- Павлидис Т. Алгоритмы машинной графики и обработки изображений: Пер. с англ. М.: Радио и связь, 1986. 400 с.
- **Яншин В. В.**, Калинин Г. А. Обработка изображений на языке Си для IBM РС: Алгоритмы и программы. М.: Мир, 1994. 240 с.

Інформаційні ресурси

- Компьютерная обработка изображений. Конспект лекций. http://aco.ifmo.ru/el_books/image_processing/
- Цифрова обробка зображень [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт / НТУУ «КПІ»; уклад.: В. С. Лазебний, П. В. Попович. Електронні текстові дані (1 файл: 1,41 Мбайт). Київ: НТУУ «КПІ», 2016. 73 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/21035
- https://www.youtube.com/watch?v=CZ99Q0DQq3Y
- https://www.youtube.com/watch?v=FKTLW8GAdu4

The END Modulo 1. Lec 3